

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра міжнародних організацій та дипломатичної служби

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ ДИПЛОМАТІЇ

для здобувачів вищої освіти

галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
спеціальність С6 Географія та регіональні студії
освітній ступінь магістр
освітня програма Африканістика
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2026/2027
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Ковтун Олена Юріївна, кандидат політичних наук доцент, доцент кафедри міжнародних організацій та дипломатичної служби навчально-наукового інституту міжнародних відносин

Пролонговано: на 202 /202 н.р. () « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 202 /202 н.р. () « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2026

Розробник: Ковтун Олена Юріївна, кандидат політичних наук доцент, доцент кафедри міжнародних організацій та дипломатичної служби навчально-наукового інституту міжнародних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

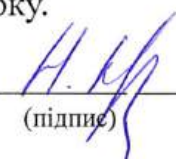
Зав. кафедри країнознавства та туризму

 Ольга ЛЮБИЦЕВА

Протокол № 1 від «26» 08 2026 р.

Схвалено науково - методичною комісією географічного факультету

Протокол № 5 від «26» 08 2026 року.

Голова науково-методичної комісії Наталія КОРОГОДА
(підпис)

«26» 08 2026 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – надати знання та сформувати розуміння щодо застосування інструментів, форм та механізмів сучасної дипломатії, зокрема особливостей дипломатичної діяльності держав африканського континенту на дво- та багатосторонній основі.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни (за наявності):

1. Знання регіональної специфіки африканського континенту, зокрема політичних, економічних відносин та особливостей взаємовідносин означених держав.
2. Вміння аналізувати, співставляти і отримувати обґрунтовані висновки із обробки джерел, зокрема іноземною мовою.

3. Анотація навчальної дисципліни: навчальний курс присвячений огляду базових понять, форм, методів, механізмів, інструментів, а також інституцій, що задіяні в процесі ухвалення та реалізації зовнішньополітичних рішень та міжнародної взаємодії. Оскільки дисципліна є складовою ОНП «Африканістика» теоретичні аспекти розглядаються у розрізі особливостей діяльності африканських держав на міжнародній арені.

4. Завдання (навчальні цілі): сформувати системні знання про засади, принципи, форми та інституційний і правовий інструментарій сучасної дипломатії як інструменту зовнішньої політики держав, зокрема понятійно-категоріальний апарат сучасної дипломатії, механізм ухвалення та реалізації зовнішньополітичних рішень органами державної влади, специфіку двосторонньої та багатосторонньої дипломатичної взаємодії, з урахуванням регіональної специфіки міжнародних відносин в Африці. Дисципліна також спрямована на розвиток умінь аналізувати дипломатичний інструментарій, зовнішньополітичні стратегії та концептуальні документи, зокрема африканських держав, аргументовано формулювати й обстоювати власні аналітичні висновки щодо сучасної дипломатичної діяльності в Африці, а також ефективно працювати як індивідуально, так і в команді

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знання основної категорійного апарату сучасної дипломатії	Лекції, семінари	Відповідь на семінарі, презентація власних результатів дослідження	60%
1.2	Знання особливостей зовнішньополітичного механізму та функцій основних органів державної влади у сфері зовнішньої політики та дипломатії на прикладі африканських країн			
1.3	Знання особливостей багатосторонньої дипломатії держав Африки			
2.1	Уміння аналізувати дипломатичний інструментарій африканських держав	Лекції, семінари	Відповідь на семінарі, лекції (в окремих випадках), контрольна робота	40%
2.2.	Уміння аналізувати зовнішньополітичні стратегії та концептуальні документи дво-та багатостороннього співробітництва держав Африки	семінари		
3.1.	Вміння аргументувати та обґрунтовувати власні висновки та спостереження щодо сучасної дипломатичної діяльності в Африці	семінари		
4.1.	Вміння працювати індивідуально та в команді	семінари		

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результат навчання (код)	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1	4.1
Програмні результати навчання							
1. Розуміти та вміти застосовувати знання щодо сутності, форм та інституційних механізмів сучасної дипломатії задля обґрунтування зовнішньополітичних рішень щодо дво- і багатосторонньої дипломатичної взаємодії держав, у тому числі на прикладі країн Африки	+	+	+				

2. Вміти аналізувати дипломатичний інструментарій, зовнішньополітичні стратегії та концептуальні документи держав, аргументовано формулювати й презентувати власні аналітичні висновки, працюючи як індивідуально, так і в команді				+	+	+	+
--	--	--	--	---	---	---	---

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання:

- семестрове оцінювання:

1.Відповідь, робота на семінарському занятті – до 7 балів ($7 \times 7 = 49$)- 49% від оцінки.

Оцінюється активність, залученість до роботи під час заняття, повнота відповіді, наявність ілюстративного матеріалу, аналітичність, самостійність і обґрунтованість висновків, відповідність оформлення стандартам академічного письма. Заохочується ініціативність та інноваційність досліджень дипломатії африканських держав. Участь у студентських наукових конференціях за тематикою дисципліни підтримується і вітається у вигляді можливості отримати додаткові бали.

2. Робота на лекційному занятті, виконання дослідницьких робіт за темою дисципліни – до 21 бала (21% від оцінки).

3. Підсумкова контрольна робота - до 30 балів - 30% від оцінки.

- **підсумкове оцінювання:** оскільки дисципліна закінчується заліком, підсумкова оцінка є сумою всіх оцінок здобутих студентів під час семестру та за успішного написання контрольної роботи.

	Семестрова кількість балів	Контрольна робота	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	45	15	60
Максимум	70	30	100

7.2. Організація оцінювання:

Відповіді на семінарських та лекційних заняттях здійснюються впродовж всього семестру. Велика увага приділяється результатам самостійної роботи студента, яка презентується у вигляді розгорнутих доповідей на семінарських заняттях.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано/ Passed	60-100
Не зараховано/ Fall	1-59

7.4. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Виконання всіх навчальних і контрольних завдань здійснюється з дотриманням Хартії академічної доброчесності та чинних положень Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Під час реалізації освітнього компонента дотримуються принципи академічної доброчесності, зокрема принцип нетерпимості (нульової толерантності) до будь-яких проявів її порушення, відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» та внутрішніх актів Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Запозичення, використання даних, ідей, текстів, зображень, цифрових матеріалів та інших результатів мають бути належно атрибутовані. Порушення академічної доброчесності розглядаються відповідно до університетських процедур.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися лише у випадках і межах, визначених завданням та чинним Положенням про використання штучного інтелекту при реалізації освітніх програм у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка. Здобувач освіти несе відповідальність за достовірність, коректність, оригінальність і академічну доброчесність поданого результату та, якщо це передбачено завданням або політикою Університету, зазначає факт, інструмент і мету використання ШІ. Використання ШІ під час індивідуальних контрольних заходів дозволяється лише за прямим дозволом викладача. Використання генеративного штучного інтелекту не допускається під час контрольних заходів (проміжний та підсумковий контроль).

Визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти. Результати навчання, здобуті в неформальній та/або інформальній освіті, можуть бути подані до визнання у встановленому Університетом порядку за умови їх відповідності результатам навчання цієї дисципліни та наявності підтвердних матеріалів.

8. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин		
		лекції	семінари	С/Р
1.	Тема 1. Поняття дипломатії. Сучасні тенденції, інституції та інструментарій	2	2	10
2.	Тема 2. Зовнішньополітичний механізм держави: від ухвалення рішень до їх імплементації (на прикладі Африканських держав)	2	2	10
3.	Тема 3. Двостороння дипломатія держав Африки	2	2	14
4.	Тема 4. Багатостороння дипломатія на африканському континенті	2	2	14
5.	Тема 5. Культурна, гуманітарна, наукова та інноваційна дипломатія держав регіону	2	2	14
6.	Тема 6. Економічна дипломатія, санкції та валютно-фінансові інструменти зовнішньополітичного впливу	2	2	14
7.	Тема 7. Військова дипломатія та питання безпеки у відносинах африканських держав	2	2	14
	ВСЬОГО	14	14	90

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

Лекцій – **14 год.**

Семінари – **14 год.**

Консультації - **2 год.**

Самостійна робота - **90 год.**

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. **Гуменюк Б. І.** Сучасна дипломатична служба : навч. посіб. Київ : Либідь, 2018. 480 с.
2. **Зленко А. М.** Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін. Харків : Фоліо, 2003. 559 с.
3. **Україна — Африка:** від контекстів до сьогодення : монографія / за заг. ред. А. І. Кудряченка. Київ : НІСД, 2022. 212 с. URL: <https://niss.gov.ua/publications/monohrafiyi/ukrayina-afryka-vid-kontekstiv-do-sohodennya> (дата звернення: 03.09.2026).
4. **African Union.** Agenda 2063: The Africa We Want. Addis Ababa : African Union Commission, 2015. 28 p. URL: https://au.int/sites/default/files/documents/33126-doc-01_background_note.pdf (date of access: 03.09.2026).
5. **Barston R. P.** Modern Diplomacy. 5th ed. London : Routledge, 2019. 416 p.
6. **Berridge G. R.** Diplomacy: Theory and Practice. 6th ed. Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2022. 312 p.
7. **Bjola C., Kornprobst M.** Understanding International Diplomacy: Theory, Practice and Ethics. 3rd ed. London : Routledge, 2024. 340 p.

Додаткова

8. **Гуменюк Б. І., Хоменко Г. Д.** Проблема посередництва в дипломатичній практиці: теоретичні засади та практичний підхід. *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. 1999. Вип. 2. С. 34–42.
9. **Кучик О. С.** Медіація та миротворчість у багатосторонній дипломатії XXI століття. *Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини*. 2020. Вип. 48. С. 112–124.
10. **Шипка Р.** Моделі дипломатичної присутності у міжнародних відносинах. *Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини*. 2012. Вип. 30. С. 87–92. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/intrel/article/view/1781> (дата звернення: 03.09.2026).
11. **Blavoukos S., Bourantonis D.** Chairs as Policy Entrepreneurs in Multilateral Diplomacy. *Review of International Studies*. 2011. Vol. 37, No. 2. P. 653–672.
12. **Colson A.** The Ambassador Between Light and Shade: The Emergence of Secrecy as the Norm for International Relations. *International Negotiation*. 2008. Vol. 13, No. 2. P. 179–195.
13. **Depledge J.** The Organization of Global Negotiations: Constructing the Climate Change Regime. London : Earthscan, 2013. 256 p.

14. **Hofstede G.** Cultural Dimensions in International Management and Diplomacy. *International Studies of Management & Organization*. 1983. Vol. 13, No. 2. P. 46–75.
15. **Inglehart R.** Culture and Democracy. *Culture Matters: How Values Shape Human Progress* / ed. by L. E. Harrison, S. P. Huntington. New York : Basic Books, 2000. P. 80–97.
16. **Monheim K.** How Effective Diplomacy Management Promotes Multilateral Cooperation: The Power of Process in Climate, Trade and Biosafety. New York : Routledge, 2015. 280 p.
17. **Nasiritousi N., Linnér B. O.** Open or Closed Meetings? Explaining Non-State Actor Involvement in International Climate Diplomacy. *International Environmental Agreements: Politics, Law and Economics*. 2016. Vol. 16, No. 1. P. 127–144.
18. **Nebus J., Rufin C.** Extending the Bargaining Power Model: Explaining Outcomes Among Nations, MNEs and NGOs in Resource-Rich States. *Journal of International Business Studies*. 2010. Vol. 41, No. 6. P. 996–1015.
19. **Odell J. S.** Three Islands of Knowledge About International Organizations and Diplomacy. *Journal of European Public Policy*. 2010. Vol. 17, No. 5. P. 619–632.
20. **O’Kane E.** When Can Conflicts Be Resolved? A Critique of Ripeness in Regional Crises. *Civil Wars*. 2006. Vol. 8, No. 3. P. 268–284.
21. **Putnam R. D.** Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of Two-Level Games. *International Organization*. 1988. Vol. 42, No. 3. P. 427–460.
22. **Tieku T. K.** African Union Diplomacy and the Politics of International Institutions. *African Security*. 2021. Vol. 14, No. 4. P. 310–332. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/19392206.2021.1998538> (date of access: 03.09.2026).